Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2025/5112

22.9.2025

ODPORÚČANIE EURÓPSKEHO VÝBORU PRE SYSTÉMOVÉ RIZIKÁ

z 9. júla 2025,

ktorým sa mení odporúčanie ESRB/2015/2 o posudzovaní cezhraničných účinkov opatrení makroprudenciálnej politiky a ich dobrovoľnej reciprocite

(ESRB/2025/5)

(C/2025/5112)

GENERÁLNA RADA EURÓPSKEHO VÝBORU PRE SYSTÉMOVÉ RIZIKÁ,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore ([1]), a najmä na prílohu IX k nej,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1092/2010 z 24. novembra 2010 o makroprudenciálnom dohľade Európskej únie nad finančným systémom a o zriadení Európskeho výboru pre systémové riziká ([2]), a najmä na jeho článok 3 a články 16 až 18,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 ([3]), a najmä na jeho článok 458,

so zreteľom na rozhodnutie Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2011/1 z 20. januára 2011, ktorým sa prijíma rokovací poriadok Európskeho výboru pre systémové riziká ([4]), a najmä na jeho články 18 až 20,

keďže:

(1) S cieľom zabezpečiť, aby boli vnútroštátne opatrenia makroprudenciálnej politiky účinné a jednotné, je dôležité, aby popri uznávaní podľa právnych predpisov Únie existovala aj dobrovoľná reciprocita.

(2) Účelom rámca pre dobrovoľnú reciprocitu opatrení makroprudenciálnej politiky ustanoveného v odporúčaní Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2015/2 ([5]) je zabezpečiť, aby sa všetky opatrenia makroprudenciálnej politiky založené na expozícii, ktoré boli aktivované v jednom členskom štáte, recipročne uplatňovali v ostatných členských štátoch.

(3) Dňa 30. apríla 2025 švédsky orgán pre finančný dohľad (Finansinspektionen) ako určený orgán na účely článku 458 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 oznámil Európskemu výboru pre systémové riziká (ďalej len „ESRB“) svoj zámer predĺžiť obdobie uplatňovania dvoch existujúcich prísnejších vnútroštátnych opatrení v súlade s článkom 458 ods. 2 písm. d) bodom iv) nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

(4) Finansinspektionen konkrétne oznámil ESRB svoj zámer: a) predĺžiť od 31. decembra 2025 na obdobie dvoch rokov, alebo kým makroprudenciálne alebo systémové riziká neprestanú existovať, v súčasnosti platnú požiadavku na minimálnu úroveň expozíciami váženej priemernej rizikovej váhy vo výške 25 %, ktorá sa uplatňuje na švédske retailové hypotekárne expozície, a b) predĺžiť od 30. septembra 2025 na obdobie dvoch rokov, alebo kým makroprudenciálne alebo systémové riziká neprestanú existovať, i) v súčasnosti platnú požiadavku na minimálnu úroveň priemernej rizikovej váhy vo výške 35 %, ktorá sa uplatňuje na úrovni portfólia na expozície voči podnikateľským subjektom zabezpečené nehnuteľnosťami určenými na podnikanie, a ii) v súčasnosti platnú požiadavku na minimálnu úroveň priemernej rizikovej váhy vo výške 25 %, ktorá sa uplatňuje na úrovni portfólia na expozície voči podnikateľským subjektom zabezpečené nehnuteľnosťami určenými na bývanie. Existujúce prísnejšie vnútroštátne opatrenia sa uplatňujú na individuálnom aj na konsolidovanom základe na všetky úverové inštitúcie, ktorým bolo udelené povolenie vo Švédsku a ktoré na výpočet regulatórnych kapitálových požiadaviek používajú prístup založený na interných ratingoch (prístup IRB).

([1]) Ú. v. ES L 1, 3.1.1994, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj.
([2]) Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1092/oj.
([3]) Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj.
([4]) Ú. v. EÚ C 58, 24.2.2011, s. 4.
([5]) Odporúčanie Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2015/2 z 15. decembra 2015 o posudzovaní cezhraničných účinkov opatrení makroprudenciálnej politiky a ich dobrovoľnej reciprocite (Ú. v. EÚ C 97, 12.3.2016, s. 9).

(5) Generálna rada ESRB sa v minulosti rozhodla zahrnúť tieto opatrenia do zoznamu opatrení makroprudenciálnej politiky, ktoré sa odporúčajú na recipročné uplatnenie podľa odporúčania ESRB/2015/2 ([6]).

(6) Súčasťou oznámení Finansinspektionen, ktoré ESRB prijal 30. apríla 2025, je žiadosť, aby ESRB odporučil recipročné uplatnenie opatrení makroprudenciálnej politiky podľa článku 458 ods. 8 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 na individuálnom, subkonsolidovanom a konsolidovanom základe.

(7) Reciprocita makroprudenciálnych opatrení aktivovaných orgánmi iných členských štátov na konsolidovanom, subkonsolidovanom a individuálnom základe bez ohľadu na to, či sú dotknuté expozície v držbe dcérskych spoločností alebo pobočiek, alebo sú výsledkom priameho cezhraničného poskytovania úverov, obmedzuje úniky a regulatórnu arbitráž, rieši systémové riziká, a podporuje tak celkovú účinnosť makroprudenciálnej politiky tým, že zabezpečuje, aby sa zvýšené riziká riešili nielen v členskom štáte, ktorý dané makroprudenciálne opatrenie zaviedol, ale aj v iných členských štátoch, v ktorých sú bankové skupiny vystavené týmto zvýšeným rizikám. Cieľom uznania by preto malo byť aj zabezpečenie toho, aby bankové skupiny vystavené týmto systémovým rizikám boli dostatočne odolné. Preto by sa makroprudenciálne opatrenia vyplývajúce z rozhodnutia uznať makroprudenciálne opatrenia iných členských štátov mali vo všeobecnosti uplatňovať na konsolidovanom, subkonsolidovanom a individuálnom základe.

(8) Na základe žiadosti Finansinspektionen predloženej ESRB a s cieľom: a) zabrániť vzniku negatívnych cezhraničných účinkov vo forme únikov a regulatórnej arbitráže, ktoré by mohli nastať v dôsledku implementácie opatrení makroprudenciálnej politiky uplatňovaných vo Švédsku v súlade s článkom 458 ods. 2 písm. d) bodom iv) nariadenia (EÚ) č. 575/2013, a b) zachovať rovnaké podmienky pre úverové inštitúcie usadené v Únii sa generálna rada ESRB rozhodla naďalej ponechať tieto opatrenia v zozname opatrení makroprudenciálnej politiky, ktoré sa odporúčajú na recipročné uplatnenie podľa odporúčania ESRB/2015/2, a odporučiť reciprocitu opatrení na konsolidovanom, subkonsolidovanom a individuálnom základe.

(9) Podľa odporúčania ESRB/2015/2 zmeneného odporúčaním ESRB/2017/4 ([7]) by mal príslušný orgán, ktorý aktivuje opatrenie makroprudenciálnej politiky, zároveň s predložením žiadosti o reciprocitu Európskemu výboru pre systémové riziká navrhnúť maximálny prah významnosti ako prahovú hodnotu, pod ktorou sa môže expozícia určitého poskytovateľa finančných služieb voči identifikovanému makroprudenciálnemu riziku v jurisdikcii, v ktorej aktivačný orgán uplatňuje opatrenie makroprudenciálnej politiky, považovať za nevýznamnú. ESRB môže odporučiť inú prahovú hodnotu, ak to považuje za potrebné.

(10) V súlade s prijatými oznámeniami by sa mal prah významnosti na úrovni jednotlivých inštitúcií na recipročné uplatnenie súčasnej minimálnej úrovne priemernej rizikovej váhy vo výške 25 %, ktorá sa uplatňuje na švédske retailové hypotekárne expozície, ponechať na úrovni 5 mld. SEK. V prípade súčasnej minimálnej úrovne priemernej rizikovej váhy vo výške 35 %, ktorá sa uplatňuje na úrovni portfólia na expozície voči podnikateľským subjektom zabezpečené nehnuteľnosťami určenými na podnikanie, a v prípade súčasnej minimálnej úrovne rizikovej váhy vo výške 25 %, ktorá sa uplatňuje na úrovni portfólia na expozície voči podnikateľským subjektom zabezpečené nehnuteľnosťami určenými na bývanie, by sa tiež mal ponechať súčasný prah významnosti na úrovni jednotlivých inštitúcií vo výške 5 mld. SEK. Prekročenie oboch prahov by sa malo posudzovať na konsolidovanej, subkonsolidovanej a individuálnej úrovni.

(11) Táto zmena odporúčania ESRB/2015/2 nemá vplyv na kontinuitu pri odporúčaní reciprocity vnútroštátnych makroprudenciálnych opatrení aktivovaných švédskymi orgánmi, ako sa stanovuje v odporúčaní ESRB/2023/4 ([8]). V súčasných zmenách odporúčania ESRB/2015/2 sa zohľadňuje skutočnosť, že reciprocita sa teraz odporúča na individuálnom, subkonsolidovanom a konsolidovanom základe. Štandardné trojmesačné prechodné obdobie po uverejnení tohto odporúčania v *Úradnom vestníku Európskej únie* sa preto uplatňuje len na opatrenia alebo ich zmeny, ktoré vnútroštátne orgány prijmú na účely recipročného uplatnenia oboch minimálnych úrovní rizikovej váhy na konsolidovanom, subkonsolidovanom a individuálnom základe.

([6]) Pozri odporúčanie Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2023/4 zo 6. júla 2023, ktorým sa mení odporúčanie ESRB/2015/2 o posudzovaní cezhraničných účinkov opatrení makroprudenciálnej politiky a ich dobrovoľnej reciprocite (Ú. v. EÚ C 307, 31.8.2023, s. 1); pozri aj odporúčanie Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2019/1 z 15. januára 2019, ktorým sa mení odporúčanie ESRB/2015/2 o posudzovaní cezhraničných účinkov opatrení makroprudenciálnej politiky a ich dobrovoľnej reciprocite (Ú. v. EÚ C 106, 20.3.2019, s. 1).

([7]) Odporúčanie Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2017/4 z 20. októbra 2017, ktorým sa mení odporúčanie ESRB/2015/2 o posudzovaní cezhraničných účinkov opatrení makroprudenciálnej politiky a ich dobrovoľnej reciprocite (Ú. v. EÚ C 431, 15.12.2017, s. 1).

([8]) Odporúčanie Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2023/4 zo 6. júla 2023, ktorým sa mení odporúčanie ESRB/2015/2 o posudzovaní cezhraničných účinkov opatrení makroprudenciálnej politiky a ich dobrovoľnej reciprocite (Ú. v. EÚ C 307, 31.8.2023, s. 1).

(12) Odporúčanie ESRB/2015/2 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

ZMENA

Príloha k odporúčaniu ESRB/2015/2 sa mení v súlade s prílohou k tomuto usmerneniu.

Vo Frankfurte nad Mohanom 9. júla 2025

Vedúci sekretariátu ESRB
v mene Generálnej rady ESRB
Francesco MAZZAFERRO

PRÍLOHA

Príloha k odporúčaniu ESRB/2015/2 sa mení takto:

1. V časti týkajúcej sa Švédska sa oddiel s názvom „I. Opis opatrení“ nahrádza takto:

„I. Opis opatrení

1. Švédske opatrenie, ktoré sa v súlade s článkom 458 ods. 2 písm. d) bodom iv) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 uplatňuje na úverové inštitúcie, ktorým bolo udelené povolenie vo Švédsku a ktoré používajú prístup IRB, pozostáva zo zavedenia minimálnej úrovne expozíciami váženej priemernej hodnoty rizikových váh uplatňovaných na portfólio retailových expozícií zabezpečených nehnuteľným majetkom voči dlžníkom s pobytom alebo sídlom vo Švédsku vo výške 25 %, ktorá sa vzťahuje na každú jednotlivú úverovú inštitúciu. Expozíciami váženou priemernou hodnotou je priemerná hodnota rizikových váh jednotlivých expozícií vypočítaná v súlade s článkom 154 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, vážená príslušnou hodnotou expozícií. Opatrenie sa uplatňuje na konsolidovanom a individuálnom základe.

2. Švédske opatrenie, ktoré sa v súlade s článkom 458 ods. 2 písm. d) bodom iv) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 uplatňuje na úverové inštitúcie, ktorým bolo udelené povolenie vo Švédsku a ktoré používajú prístup IRB, pozostáva zo zavedenia minimálnej úrovne expozíciami vážených rizikových váh uplatňovaných na určité expozície zabezpečené hypotékami na nehnuteľnosti určené na podnikanie voči podnikateľským subjektom vo Švédsku vo výške 35 % a minimálnej úrovne expozíciami vážených rizikových váh uplatňovaných na určité expozície zabezpečené hypotékami na nehnuteľnosti určené na bývanie voči podnikateľským subjektom vo Švédsku vo výške 25 %, ktoré sa vzťahujú na každú jednotlivú inštitúciu. Expozíciami váženou priemernou hodnotou je priemerná hodnota rizikových váh jednotlivých expozícií vypočítaná v súlade s článkom 153 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, vážená príslušnou hodnotou expozícií. Toto opatrenie sa nevzťahuje na expozície voči podnikateľským subjektom zabezpečené: i) poľnohospodárskymi nehnuteľnosťami; ii) nehnuteľnosťami vo vlastníctve obcí, štátov alebo regiónov; iii) nehnuteľnosťami, pri ktorých sa viac ako 50 % majetku používa na vlastné podnikanie; a iv) bytovými domami, ak nehnuteľnosť nie je určená na podnikanie (napríklad bytové združenia, ktoré vlastnia rezidenti a ktoré sú neziskové) alebo ak je počet bytov nižší ako štyri. Opatrenie sa uplatňuje na konsolidovanom a individuálnom základe.“

2. V časti týkajúcej sa Švédska sa v oddiele s názvom „II. Reciprocita“ odsek 3 nahrádza takto:

„3. V súlade s článkom 458 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 sa príslušným orgánom dotknutých členských štátov odporúča, aby recipročne uplatnili uvedené švédske opatrenia na úverové inštitúcie, ktorým bolo udelené povolenie na vnútroštátnej úrovni, ktoré používajú prístup IRB a ktoré majú príslušné expozície vo Švédsku vrátane retailových expozícií zabezpečených nehnuteľnosťami určenými na bývanie a expozícií voči podnikateľským subjektom zabezpečených nehnuteľnosťami určenými na podnikanie alebo na bývanie. Reciprocita by sa mala uplatniť na konsolidovanom, subkonsolidovanom a individuálnom základe bez ohľadu na to, či sú dané expozície v držbe dcérskych spoločností alebo pobočiek, alebo sú výsledkom priameho cezhraničného poskytovania úverov. V súlade s odporúčaním C bodom 2 sa príslušným orgánom odporúča, aby implementovali rovnaké opatrenie ako to, ktoré vo Švédsku uplatňuje aktivačný orgán, a to najneskôr do troch mesiacov od uverejnenia tohto odporúčania v *Úradnom vestníku Európskej únie*.“

3. V časti týkajúcej sa Švédska sa v oddiele s názvom „III. Prah významnosti“ odseky 6, 7 a 8 nahrádzajú takto:

„6. V súlade s oddielom 2 ods. 2 bodom 1 odporúčania ESRB/2015/2 môžu príslušné orgány dotknutého členského štátu oslobodiť jednotlivé úverové inštitúcie s prístupom IRB, ktorým bolo udelené povolenie na vnútroštátnej úrovni a ktorých expozície nedosahujú prah významnosti vo výške 5 miliárd SEK pre každé z opatrení opísaných v odsekoch 1 a 2. Pri uplatňovaní prahu významnosti by mali príslušné orgány monitorovať významnosť expozícií a odporúča sa, aby príslušné švédske opatrenia v prípade prekročenia prahu významnosti vo výške 5 miliárd SEK pre niektoré z týchto opatrení uplatňovali na predtým oslobodené jednotlivé úverové inštitúcie, ktorým bolo udelené povolenie na vnútroštátnej úrovni. Významnosť expozícií by sa mala posudzovať na konsolidovanom, subkonsolidovanom a individuálnom základe a pri jej posudzovaní na subkonsolidovanom a konsolidovanom základe by sa do výpočtu expozícií na účely uplatňovania prahu významnosti mali zahrnúť všetky expozície v držbe prostredníctvom dcérskych spoločností alebo pobočiek, ako aj tie, ktoré sú výsledkom priameho cezhraničného poskytovania úverov.

7. Ak žiadna úverová inštitúcia, ktorej bolo udelené povolenie na vnútroštátnej úrovni a ktorá používa prístup IRB, nemá retailové expozície, ako sa uvádza v odseku 1, vo výške viac ako 5 miliárd SEK prostredníctvom dcérskych spoločností alebo pobočiek nachádzajúcich sa vo Švédsku a/alebo priameho cezhraničného poskytovania úverov, príslušné orgány dotknutých členských štátov môžu podľa oddielu 2.2.1 odporúčania ESRB/2015/2 rozhodnúť, že opatrenie nebudú recipročne uplatňovať. V tomto prípade by mali príslušné orgány sledovať významnosť expozícií a odporúča sa, aby opatrenie opísané v odseku 1 recipročne uplatnili v prípade, že úverová inštitúcia s prístupom IRB, ktorej bolo udelené povolenie na vnútroštátnej úrovni, prekročí prah významnosti vo výške 5 miliárd SEK.

8. Ak žiadna úverová inštitúcia, ktorej bolo udelené povolenie na vnútroštátnej úrovni a ktorá používa prístup IRB, nemá expozície voči podnikateľským subjektom, ako sa uvádza v odseku 2, vo výške viac ako 5 miliárd SEK prostredníctvom dcérskych spoločností alebo pobočiek nachádzajúcich sa vo Švédsku a/alebo priameho cezhraničného poskytovania úverov, príslušné orgány dotknutých členských štátov môžu podľa oddielu 2.2.1 odporúčania ESRB/2015/2 rozhodnúť, že opatrenie nebudú recipročne uplatňovať. V tomto prípade by mali príslušné orgány sledovať významnosť expozícií a odporúča sa, aby opatrenie opísané v odseku 2 recipročne uplatnilo v prípade, že úverová inštitúcia s prístupom IRB, ktorej bolo udelené povolenie na vnútroštátnej úrovni, prekročí prah významnosti vo výške 5 miliárd SEK.“